

ONTZORGINGSPROGRAMMA MAATSCHAPPELIJK VASTGOED

QUICK WINS

Zodra je aan de slag gaat met het verduurzamen van je maatschappelijk vastgoed komt er veel op je af. Ons eerste advies is: begin bij het begin. Er zijn veel makkelijk uitvoerbare verbeteringen die leiden tot een energiebesparing of comfortverbetering en die niet direct een grote investering vragen. De zogenaamde quick wins. Vaak leveren kleine aanpassingen in het gedrag van de gebouwgebruikers al veel op. Maar ook kleinere technische of organisatorische maatregelen kunnen al veel bijdragen. Om je een idee te geven van de mogelijke quick wins, zetten we ze voor je op een rij.

Vragen?

Heb je vragen over de quick wins of wat het Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed van de provincie Overijssel voor jou kan betekenen?

Kijk op www.nieuweenergieoverijssel.nl/ontzorgingsprogramma of neem contact met ons op via ontzorgingsprogramma@overijssel.nl.

Nieuwe Energie Overijssel

versnellen door te verbinden

Ontzorgingsprogramma
**Maatschappelijk
Vastgoed**

GEDRAG

- **Ramen en deuren sluiten**
Laat ramen en deuren (ook binnendeuren) niet onnodig openstaan.
- **Apparaten uitzetten**
Op stand-by stand wordt toch nog energie verbruikt. Zet apparaten (ook beeldschermen, printers, modem, oplaadbare telefoons etc.) helemaal uit na gebruik.
- **Doe verlichting uit**
Doe de verlichting uit na gebruik van een ruimte. Om mensen hierop te attenderen kan gebruik gemaakt worden van bijvoorbeeld posters.
- **Zonwering sluiten**
Sluit de zonwering op tijd. Het comfort wordt hierdoor vergroot en koelapparatuur hoeft minder snel ingeschakeld te worden.
- **Zet de thermostaat lager**
Eén graad lager levert in de meeste gevallen al veel op en wordt nauwelijks als oncomfortabel ervaren.
- **Regelmatig luchten**
Het gedurende korte tijd (ca. 10-15 min) openzetten van ramen in tegenover elkaar liggende gevels zorgt voor een zeer goede ventilatie en heeft relatief weinig invloed op extra energieverbruik.
- **Ventilatie dicht en schoon**
Handmatige ventilatie aan het einde van de dag of avond dichtdoen en regelmatig schoonhouden.

ORGANISATIE

- **Schoonmaakplanning**
Neem hier standaard een aantal activiteiten in op. Bijvoorbeeld het jaarlijks schoonmaken van de achterzijde van koelapparatuur, het regelmatig ontdoeien van koelkasten, het ontkalken van warmwatertoestellen en het reinigen van ventilatieroosters.
- **Instellingen thermostaat**
Controleer de instellingen van de thermostaat regelmatig en zorg voor een juiste instelling in nachten, onbezette dagdelen, weekenden en vakanties.
- **Warmteafgifte radiatoren**
Zorg ervoor dat radiatoren hun warmte goed kunnen afgeven. Dus geen kastjes, dozen of ander materiaal voor de radiator plaatsen.

- **Energiefactuur onderzoeken**
Energiekosten zijn soms direct te verlagen door bijvoorbeeld contractonderhandelingen of gezamenlijke inkoop.
- **Monitoring**
Via bijvoorbeeld een eenvoudige app krijg je snel en overzichtelijk inzicht in wanneer er hoeveel energie wordt verbruikt. Op basis hiervan is het vaak mogelijk besparende maatregelen te treffen.
- **Warmtebeeldcamera**
Laat enkele warmtebeeldopnames maken met behulp van een infraroodcamera. Dit geeft inzicht in de plaatsen waar warmte het gebouw verlaat.
- **Energieonderzoek doen**
Gebruik dit onderzoek om besef van het energieverbruik te krijgen en vervolgstappen te plannen voor het verlagen daarvan. Het is beter eerst het energieverbruik te verlagen, voordat wordt overgegaan op duurzame energie. Energiebesparende maatregelen, zoals verlichting en isolatie, zijn daarnaast vaak meer kosteneffectief dan bijvoorbeeld zonnepanelen.
- **Energiefunctionaris**
Door iemand in de organisatie verantwoordelijk te maken voor de opvolging van de energiebesparende maatregelen, wordt geborgd dat de maatregelen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd.
- **Energieteam**
Betrek gebruikers van het gebouw in een energieteam, dat plannen maakt en deze ook uitvoert.
- **Vast agendapunt**
Maak energiebesparing een vast agendapunt van het bestuurs- en het gebruikersoverleg.
- **Communiceer resultaten**
Door het energieverbruik en de besparingen inzichtelijk te maken, betrek je ook de gebruikers en wordt bewustwording vergroot.

TECHNIEK

- **Aanschaf apparatuur**
Let bij aanschaf van nieuwe apparatuur vooral op het energieverbruik daarvan en kijk naar keurmerken zoals het energielabel en Energy Star.
- **Kierafdichting**
Zorg dat de warme lucht niet zomaar naar buiten gaat. Denk aan deurrubbers, deurdrangers, tape.

- Tijdschakelaars**

Deze zijn op veel apparatuur te plaatsen. Vrij goedkoop via bijvoorbeeld de bouwmarkt te verkrijgen en eenvoudig te installeren in de wandcontactdoos. Toe te passen op bijvoorbeeld koffie-, frisdrank- en snoepautomaten, lege koelkasten, opladers van notebooks, close-in boiler in keuken, maar ook op de pompen van de cv-installatie, ventilatoren en buitenverlichting.
- Schakeling afzuiging**

Zorg voor een goede schakeling voor de mechanische afzuiging. Een aan/uit schakelaar in plaats van een driestandenschakelaar die voor woonhuizen wordt gebruikt.
- Radiatorfolie**

Bij radiatoren die tegen slecht of niet geïsoleerde buitenmuren staan is het effectief om radiatorfolie aan te brengen. Dit is eenvoudig en goedkoop zelf te doen. Verkrijgbaar bij bijvoorbeeld de bouwmarkt.
- Roosters in vensterbanken**

Brede vensterbanken boven radiatoren verhinderen vaak de gewenste convectie (opstijging van de warme lucht). Daarmee bereiken radiatoren niet hun optimale rendement. Door het aanbrengen van roosters in de vensterbanken kan dit worden hersteld.
- Waterzijdig inregelen**

Dit is het instellen van de optimale doorstroming van het water door de verschillende radiatoren. Dit is een eenmalige handeling die een erkend installateur kan uitvoeren. Naast energiebesparing door een hoger rendement van de cv-ketel, levert dit ook een veel beter gebruikerscomfort op.
- Instellingen cv-ketel**

Laat een installateur de instellingen (kloktijden, weersafhankelijke temperatuurregeling, starttijden, dag- en nachttemperatuur, stooklijnen) minimaal eens per jaar nakijken.
- Programmeerbare ventielen**

Ook wel: programmeerbare thermostaatkranen. In ruimtes die wisselend gebruikt worden, kan hiermee de temperatuur vooraf ingesteld worden. Zodat alleen op momenten dat het gewenst is de verwarming daar aan gaat.
- Ledverlichting**

Ledverlichting is veel energie vriendelijker dan TL, spaarlampen of halogeenlampen. Veelal kan ledverlichting in de bestaande armaturen worden toegepast.
- Leidingen en appendages**

Soms zijn leidingen en appendages (meters, afsluitingen, koppelingen), veelal in de technische ruimten niet geïsoleerd. Dit is eenvoudig te doen. Voor appendages zijn via de vakhandel vaak speciale isolatiemogelijkheden verkrijgbaar.